

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง การติดป้ายอักษร ภาพและเครื่องหมายของรถบรรทุกวัตถุอันตราย

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมการขนส่งวัตถุอันตรายให้มีความปลอดภัยและสามารถตรวจสอบได้ในกรณีฉุกเฉินหรือเกิดอุบัติเหตุ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ (๒) (ง) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนดการติดป้ายตัวอักษร ภาพและเครื่องหมายของรถบรรทุกวัตถุอันตราย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตราย” หมายถึง วัตถุอันตรายตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ ประกาศนี้ใช้บังคับแก่รถบรรทุกวัตถุอันตราย ดังต่อไปนี้

(๑) รถบรรทุกวัตถุอันตรายประเภทที่ ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภทที่ ๖ (สารพิษและสารติดเชื้อ) เฉพาะสารติดเชื้อ และประเภทที่ ๗ (วัสดุแก๊สมันดรั้งสี)

(๒) รถบรรทุกวัตถุอันตรายประเภทอื่นนอกจากใน (๑) ที่มีปริมาตรของถังบรรจุกวมน้ำมันเกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือมีปริมาตรของวัตถุอันตรายรวมกันเกิน ๑,๐๐๐ ลิตรหรือเกิน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ รถบรรทุกวัตถุอันตรายต้องมี ตัวอักษร ภาพและเครื่องหมาย ดังนี้

(๑) ตัวอักษรและภาพ แสดงความเสี่ยงหลัก (Primary risk) และความเสี่ยงรอง (Subsidiary risk) ตามประเภท (Class) และประเภทย่อย (Division) ของวัตถุอันตราย

(๒) เครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติ (UN number) ในกรณีที่เป็นรถที่ติดตั้งถังบรรทุก หรือรถที่บรรทุกวัตถุอันตรายไปเพียงชนิดเดียว

(๓) เครื่องหมายแสดงการบรรทุกสารอุณหภูมิสูง ในกรณีที่บรรทุก วัตถุอันตรายประเภทที่ ๕ (วัตถุอันตรายเบ็ดเตล็ด) ที่เป็นของเหลวมีอุณหภูมิ ตั้งแต่ ๑๐๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป หรือเป็นของแข็งที่มีอุณหภูมิตั้งแต่ ๒๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

ประเภท ประเภทย่อย ความเสี่ยงหลัก ความเสี่ยงรองและหมายเลข สหประชาชาติ ให้เป็นไปตามเอกสารคำแนะนำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการขนส่ง สินค้าอันตราย (UN Recommendations on the Transport of Dangerous Goods)

ข้อ ๔ ตัวอักษรและภาพแสดงความเสี่ยงของวัตถุอันตราย ต้องมีลักษณะ และขนาด ดังนี้

(๑) เป็นแผ่นป้ายสี่เหลี่ยมด้านเท่า มีความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตร มีเส้นขอบห่างจากขอบแผ่นป้าย ๑๒.๕ มิลลิเมตร ขนานไป กับขอบทั้งสี่ด้านเว้นแต่แผ่นป้ายแสดงความเสี่ยงของวัตถุอันตรายประเภทที่ ๗ (วัสดุถุกัมมันตรังสี) ให้มีเส้นขอบห่างจากขอบแผ่นป้าย ๕ มิลลิเมตร เส้นขอบ ต้องมีสีเดียวกับภาพและตัวอักษร

(๒) ภาพและตัวอักษรต้องเป็นไปตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้ และมีขนาดเหมาะสมกับขนาดของแผ่นป้าย สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

(๓) ตัวเลขบอกประเภทหรือประเภทย่อยของวัตถุอันตรายที่มุมด้านล่างของแผ่นป้ายต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒.๕ มิลลิเมตร

ข้อ ๕ การติดแผ่นป้ายแสดงความเสี่ยงของวัตถุอันตรายต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) ต้องติดตั้งที่ด้านข้างรถอย่างน้อย ๒ ข้าง ตรงบริเวณเดียวกับที่ติดตั้งตัวถังส่วนบรรทุกและสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก

(๒) กรณีรถที่บรรทุกวัตถุอันตรายมากกว่าหนึ่งชนิดจะไม่ติดป้ายแสดงความเสี่ยงรองก็ได้ถ้าความเสี่ยงรองของวัตถุอันตรายชนิดนั้น ตรงกับความเสี่ยงหลักของวัตถุอันตรายชนิดอื่นที่บรรทุกไปด้วยกัน

สำหรับรถบรรทุกวัตถุอันตราย ที่มีถังบรรทุกแบบหลายช่องและบรรทุกวัตถุอันตรายต่างประเภทหรือต่างประเภทย่อยกันในแต่ละช่อง ต้องติดป้ายให้ตรงกับประเภท หรือประเภทย่อยของวัตถุอันตรายตามช่องที่บรรทุกนั้น

(๓) รถบรรทุกวัตถุอันตรายประเภทที่ ๑ (วัตถุระเบิด) ซึ่งบรรทุกวัตถุอันตรายหลายประเภทย่อยไปพร้อมกันให้ติดป้ายแสดงความเสี่ยงเฉพาะวัตถุอันตรายประเภทย่อยที่มีความเป็นอันตรายสูงสุดเท่านั้น

ลำดับตามความเป็นอันตรายให้เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ประเภทย่อยที่ ๑.๑, ๑.๕, ๑.๒, ๑.๓, ๑.๖ และ ๑.๔

ข้อ ๖ เครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติ ต้องมีลักษณะและขนาดดังนี้

(๑) เป็นแผ่นป้ายสี่เหลี่ยมพื้นสีส้ม มีความสูงไม่น้อยกว่า ๑๒๐ มิลลิเมตร ความกว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร มีเส้นขอบสีดำขนาด ๑๐ มิลลิเมตร ทั้งสี่ด้าน

(๒) หมายเลขสหประชาชาติของวัตถุอันตรายต้องแสดงเป็นตัวเลข อารบิกสีดำ มีความสูงไม่น้อยกว่า ๖๕ มิลลิเมตร ตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้

(๓) เครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติจะระบุรหัสความเป็นอันตราย (Identification Number of Danger) ไว้ที่ส่วนบนของแผ่นเครื่องหมาย ด้วยก็ได้ แต่ต้องมีขนาดความกว้างของเครื่องหมาย ๔๐๐ มิลลิเมตร และสูงไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร

ข้อ ๗ การติดตั้งเครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติ ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ติดตั้งที่ด้านข้างรถอย่างน้อย ๒ ข้าง บริเวณใกล้เคียงกับป้ายแสดงความเสี่ยง

(๒) สำหรับรถบรรทุกวัตถุอันตรายประเภทที่ ๑ (วัตถุระเบิด) จะติดเครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๘ เครื่องหมายแสดงการบรรทุกสารอุณหภูมิสูง ต้องเป็นรูปสามเหลี่ยม ด้านเท่า มีความยาวแต่ละด้านไม่น้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตร มีสีและลักษณะ ตามตัวอย่างท้ายประกาศนี้

ข้อ ๙ การติดตั้งเครื่องหมายแสดงการบรรทุกสารอุณหภูมิสูง ต้องติดตั้ง ที่ด้านข้างรถอย่างน้อย ๒ ข้าง บริเวณใกล้เคียงกับป้ายแสดงความเสี่ยง

ข้อ ๑๐ รถบรรทุกวัตถุอันตรายที่จดทะเบียนแล้ว และได้ติดป้ายอักษร ภาพ และเครื่องหมายของรถบรรทุกวัตถุอันตรายไว้อย่างถาวรแล้วก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ แต่มีลักษณะและขนาดไม่เป็นไปตามประกาศนี้ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสภาพของป้ายนั้น แต่ต้องมีลักษณะและรายละเอียด ดังนี้ .

(๑) ป้ายแสดงความเสี่ยงหลักและความเสี่ยงรอง และเครื่องหมาย แสดงการบรรทุกสารอุณหภูมิสูง ตามประกาศนี้ เว้นแต่กรณีที่วัตถุอันตรายมีความเสี่ยงรองด้วย ป้ายแสดงความเสี่ยงหลัก ต้องมีขนาดความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ มิลลิเมตร ป้ายแสดงความเสี่ยงรองต้องมีขนาดความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๑๕๐ มิลลิเมตร ตัวเลขบอกประเภทและประเภทย่อยของวัตถุอันตรายที่มุมด้านล่างของ แผ่นป้ายต้องมีขนาดเหมาะสมกับแผ่นป้าย

(๒) เครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติเป็นตัวเลขอารบิก สีดำ สูงไม่น้อยกว่า ๖๕ มิลลิเมตร บนพื้นสีขาวหรือสีส้ม

ป้ายอักษร ภาพและเครื่องหมายตามวรรคหนึ่ง จะมีรายละเอียดอื่น เช่น ชื่อของวัตถุอันตรายที่บรรทุก (Proper shipping name) หมายเลขโทรศัพท์ กรณีฉุกเฉิน ฯลฯ ด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ รถบรรทุกซึ่งมีการบรรทุกวัตถุอันตรายชนิดที่มีอันตรายน้อยในขณะที่ทำการขนส่งจะไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ก็ไม่ได้ แต่ผู้ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่ง ต้องยื่นรายละเอียดและปริมาณของวัตถุอันตราย คุณภาพของภาชนะบรรจุ และรายละเอียดที่จำเป็นต่อความปลอดภัยในการบรรทุกวัตถุอันตรายนั้น ให้กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบก่อน

ข้อ ๑๒ ประกาศฉบับนี้มีให้ใช้บังคับกับรถบรรทุกวัตถุอันตราย ดังต่อไปนี้

(๑) รถบรรทุกวัตถุอันตรายที่ถึงบรรทุกเป็นถึงเปล่าที่ได้ทำความสะอาด
ภายในถังแล้ว

(๒) รถบรรทุกเครื่องดื่มน้ำมันที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ที่ภาชนะบรรจุ
แต่ละภาชนะ มีความจุไม่เกิน ๒๕๐ ลิตร

ข้อ ๑๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

ปรีชา ออประเสริฐ

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ตัวอย่าง ป้ายแสดงความเสี่ยงหลัก และความเสี่ยงรอง
สำหรับรถบรรทุกวัตถุอันตราย

ประเภทวัตถุอันตราย	ป้ายความเสี่ยงหลัก	ป้ายความเสี่ยงรอง
ประเภทที่ 1 วัตถุระเบิด	   	
ประเภทที่ 2 ก๊าซ	    	

ประเภทวัตถุอันตราย	ป้ายความเสี่ยงหลัก	ป้ายความเสี่ยงรอง
ประเภทที่ 3 ของเหลวไวไฟ	 	 
ประเภทที่ 4 ของแข็งไวไฟ สารที่มีความเสี่ยงต่อการลุกไหม้ได้เอง สารที่สัมผัสกับน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ	   	   

ประเภทวัตถุอันตราย	ป้ายความเสี่ยงหลัก	ป้ายความเสี่ยงรอง
ประเภทที่ 5 สารออกซิไดส์ และสารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์	 	
ประเภทที่ 6 สารพิษและ สารติดเชื้อ	 	
ประเภทที่ 7 วัสดุกัมมันตรังสี		
ประเภทที่ 8 สารกัดกร่อน		
ประเภทที่ 9 วัตถุอันตราย เบ็ดเตล็ด		

ตัวอย่าง เครื่องหมายแสดงหมายเลขสหประชาชาติ (UN number)



ตัวอย่าง เครื่องหมายแสดงการบรรจุสารอุณหภูมิสูง

